

**CONSERVAREA ȘI RESTAURAREA
UNUI OBIECT DE CULT EPITRAHIL DE SECOL XIX
GĂSIT ÎN ZIDUL BISERICII DRUJEȘTI - CURTEA DE ARGHEȘ,
(aparținând Muzeului Național de Istorie București)**

Eugenia MARIOARA

Țesătură deosebit de bogată în motive florale, epitrahilul constituie una din componentele specifice și obligatorii ale veșmintelor purtate de preoți în timpul oficierei slujbelor religioase.

(Catalog - poziția 72; Planșa LXXVII).

Denumirea sa derivă din cuvântul grecesc epitrachilium- care desemnează modalitatea de îmbrăcare a acestei odăjdii, pe după gât, fiind lăsată să cadă în față. Veșmânt liturgic specific cultului ortodox, epitrahilul amintește ortodoxilor de ștergarul cu care a fost tras de gât Mântuitorul spre locul crucificării.

Epitrahilul se îmbracă pe deasupra stiharului fiind împodobit cu decorații ce folosesc materiale dintre cele mai prețioase, suportul din mătase, dublate cu țesături de in sau bumbac, brodate cu firde aur sau argint. Fața epitrahilului este construită dintr-o țesătură bej închis cu motive damasate cu urzeală și băteală foarte fină care s-a degradat cel mai mult în unele locuri chiar dispărând. O țesătură executată în război mecanic pe un fond bej decorat pe toată suprafața cu buchete de flori mari și mici de culoare maron.

Epitrahilul este încadrat de un galon din fir metalic, piesa reprezentând rupturi, destrămări, scămoșeri, fragilizare, îmbătrânire și un grad mare de uscăciune.

Se începe tratamentul cu o curățire mecanică, printr-o desprăfuire cu aspiratorul cu tul la gura de aspirare, întâi la galon și apoi mătasea, având grijă ca aceasta să nu se rupă în zonele destrămate, continuând aceeași operație și pe dosul obiectelor.

Având în vedere că în unele zone resturile de pământ și mortar nu au putut fi îndepărtate mecanic fiind lipite de piesă, s-a făcut o imersare în apă distilată și glicerină și am lăsat piesa în această baie o zi. Această imersare s-a făcut în scopul înlăturării varului și mortalului pentru ușurarea celorlalte faze de lucru. Apoi, uscarea și dezasamblarea.

Tratamentul umed constă dintr-o baie de înmuiere cu soluție de glicerină 0,5%, alcool etilic 20% în apă distilată. Piesa s-a imersat într-o soluție de radix saponaria și s-a curățat prin pensulare, insistând pe zonele murdare. În penultima clătire s-a pus acid acetic 1% pentru înviorarea culorilor și fixarea colorantului. Pentru redarea elasticității fibrei am folosit o baie dintr-o soluție de 2 % glicerină în apă distilată. Pentru redarea formei și întinderea cutelor provenite din șifonări, am folosit o soluție de 2% C.M.C.

Curățarea galonului s-a făcut pe pat absorbant prin tamponarea cu soluție de Complexon 3,7%. Pentru consolidarea piesei au fost necesare procurarea următoarelor materiale compatibile: tul, bumbac, fir borangic, fir de mătase. La suportul de consolidare al piesei am folosit bumbacul croit pe dimensiunea piesei, ținându-l 24 ore în apă, pentru înlăturarea apretului, după care a fost vopsit într-o baie cu colorant direct în culoarea bej, făcându-i clătiri repetate pentru înlăturarea surplusului de vopsea. După aceea am fixat cu

aneofix culoarea.

Firele alese pentru consolidare au fost vopsite cu coloranți acizi, fixați cu acid acetic. Având în vedere dispariția firelor de deasupra țesăturii am recurs la umplerea zonelor cu un fir de borangic foarte subțire care întregește fondul distrus cu o nuanță apropiată de cea originală, ajungând la același nivel cu cel al țesăturii. Deasupra s-au trasat fire de rețea asigurând firele de consolidare, procedeu efectuat pe întreaga suprafață a țesăturii.

Părțile lipsă au fost reântregite cu fir de mătase vopsit în culoarea fondului și au fost fixate cu fir de borangic.

Consolidarea galonului s-a făcut în gherghef, pe suport din tul vopsit în culoarea de bază și punctat pe toată suprafața. Lipsurile au fost reântregite cu fir de mătase, vopsite în culoarea fondului și au fost fixate cu fir de borangic.

Fixarea galonului s-a făcut pe piesă în gherghef după care am acoperit cu tul piesa. Am scos piesa din gherghef și am înfășurat-o cu netex.

Pe porțiunile unde lipsea mătasea de culoare bej s-a făcut o lipire prin punctare cu mătase naturală tonată în culoare bej.